

ЗАВИЧАЈНИ МУЗЕЈ

Број 631-68/17
23.02 2017 год.
Књажевац

Karadorđeva 15, 19350 Knjaževac, muzejknjazevac@open.telekom.rs, 019/731-407

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА КЊАЖЕВАЦ
за 2016. годину**

ОСНИВАЧ: СКУПШТИНА ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ

ДЕЛАТНОСТ: 9201

МАТИЧНИ БРОЈ: 07301464

СЕДИШТЕ: КЊАЖЕВАЦ, Карађорђева 15

У Књажевцу, фебруар 2017.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА КЊАЖЕВАЦ ЗА 2015. ГОДИНУ

С А Д Р Ж А Ј

I Профил установе

- 1.1 Историјат
- 1.2 Законски оквир
- 1.3 Организациона структура
- 1.4 Извори финансирања
- 1.5 Општи послови

II Извештај археолошког одељења

- 2.1 Музеолошке активности
- 2.2 Одржавање локалитета *Timacum Minus* код села Равна
- 2.3 Изложбене активности
- 2.4 Теренска и студијска истраживања
- 2.5 Издавачка делатност
- 2.6 Стручно усавршавање
- 2.7 Промотивне активности
- 2.8 Опрема

III Извештај одељења за историју уметности, едукацију, изложбену делатност и маркетинг

- 3.1 Основна музеолошка активност
- 3.2 Изложбене активности
- 3.3 Едукативни програми и активности
- 3.4 Маркетинг и односи са јавношћу
- 3.5 Промоције и други културни програми
- 3.6 Пројектне активности
- 3.7 Издаваштво, публикације и интернет стране
- 3.8 Набавка музејске опреме
- 3.9 Посета

IV Извештај етнолошког одељења

- 4.1 Музеолошке активности
- 4.2 Изложбене активности
- 4.3 Теренска и студијска истраживања
- 4.4 Промотивне активности
- 4.5 Пројекти

V Извештај конзерваторског одељења

- 5.1 Обрада предмета
- 5.2 Конзерваторски третман предмета

- 5.3 Опремање конзерваторског одељења
- 5.4 Пројекат „Летња школа у Равни 2016“
- 5.4 Документациона активност
- 5.5 Стручно усавршавање
- 5.6 Изложбена делатност

VI Финансијски извештај

- 6.1 Реализација буџета за 2016. годину са образложењем
- 6.2 Реализација пројекта финансиралих од стране Министарства културе за 2016. годину
- 6.3 Реализација пројекта „Музеј за све – музеј за понети“ финансиралих од стране страних донатора
- 6.4 Јавни радови

I ПРОФИЛ УСТАНОВЕ

1.1 Историјат

Завичајни музеј Књажевац, установа културе основана 1980. са циљем да сакупља, чува, научно обрађује и представи културно благо књажевачког краја. Музеј обухвата изложбени простор од преко 1.000 метара квадратних, дворишног простора и преко 2 хектара слободне површине.

У састав музеја улазе четири објекта – споменика културе:

1. Зграда Завичајног музеја у Карађорђевој 15 са сталном музејском поставком која приказује живот на овим просторима од праисторије до данас и изложбеном галеријом у приземљу зграде;
2. Кућа Алексе Аце Стanoјevићa у Његошевој 6 функционише као Музеј града Књажевца у саставу Завичајног музеја Књажевац. Овај објекат припадаје значајној историјској личности, а представља бисер архитектуре у којем је приказан и реконструисан грађански ентеријер с краја 19. и почетка 20. века;
3. Архео – етно парк у Равни са школском зградом у којој је истраживачка станица са смештајним капацитетом и радним просторијама и савременом конзерваторском лабораторијом и изложбеном поставком која приказује ток вишедеценијских археолошких истраживања на оближњем античком и касноантичком локалитету Timacum Minus, лапидаријумом са римским каменим споменицима и Етно-парком са аутентичним примерима стамбене народне архитектуре и привредним пратећим објектима (амбар, казаница за печење ракије) са краја 19. и почетка 20. века. У овом комплексу је формирана и радионица за израду традиционалне грнчарије са репликом античке грнчарске пећи и традиционалном пећницом за печење керамике. Овај комплекс Музеја на отвореном додатно је обогатио, како садржајно тако и у квалитету услуга које пружа, новоформирани Музеј вина са винотеком.

Школска зграда са двориштем - Музеј Старе планине у Балта Бериловцу, је на основу Уговора о коришћењу добијена на пет година од стране СО Књажевац на коришћење. У овом комплексу је оформљен музеј који многобројним пролазницима на путу ка Старој планини пружа информације о значају културне баштине нашег краја. Овај објекат је крајем 2016. године на основу Одлуке СО Књажевац са музејском поставком у учионици, дворишним мобилијаром и пратећим помоћним објектима у дворишту школе предат Туристичкој организацији општине Књажевац.

Завичајном музеју Књажевац припадају и објекти у Минићеву (Етно-кућа Иванке Првуловић) и Белом Потоку (Кућа са спомен чесмом).

Током протеклих година Музеј је формирао значајан фонд од преко 25.000 експоната разврстаних у природњачку, геолошку, археолошку, етнолошку и културно – историјску збирку. Неке од ових збирки или појединачних предмета проглашене су културним добрима. Као такву посебно треба истаћи јединствену у свету Збирку двопређних чарапа – Музеј чарапа који је као засебна целина представљен у оквиру сталне поставке у Завичајном музеју у Карађорђевој улици. У надлежности Музеја, на основу Решења Министарства културе о утврђивању надлежности музеја према врстама уметничко-историјских дела и према територији, члан 2. тачка 18. (“Службени гласник РС“ бр. 28/95), налазе се две општине: Књажевац и Сокобања и са њима око 150 села и засеока.

Захваљујући овако великим и надасве богатом терену који сведочи о животу у овим крајевима од праисторије, антике, средњег века па све до данашњих дана, бројним културним слојевима, значајним налазима и разнородном материјалу који је годинама сакупљан на овим просторима,

Завичајни музеј Књажевац остварио је сарадњу са свим еminentним институцијама културе и појединцима у нашој земљи, почевши од високошколских установа, института до саме Академије наука. Музеј је, такође, остварио различите видове сарадње и са установама и институцијама културе, науке и образовања из иностранства.

У последњих неколико година интензивно се радило на побољшању и унапређењу квалитета рада и услуга које Музеј пружа. Пројектом санације, ревитализације и адаптације оба крила зграде Музеја у Карађорђевој улици, Музеј је добио адекватан простор за излагање модерно концептиране сталне поставке, а у складу са потребама и захтевима савремене публике. У складу са овим, велика пажња поклоњена је формирању стручних служби: поред водича ту су и кустоси за тематски одређене туре, служба за маркетинг и односе са јавношћу, педагошко – едукативни и креативни тим и др.

Посебан сегмент у раду Завичајног музеја Књажевац представља учешће у организацији, сарадњи и реализацији бројних културних и туристичких манифестација, сајмова и догађаја (стручна помоћ у организацији Етно – феста "Молитва под Миџором", званична тачка Винске рute Србије, а од 2016. године археолошки локалитет Timacum Minus са Архео-етно парком у Равни укључен је у културну руту Пут римских царева и сл.), као и организација и реализација едукативних радионица "Летња школа традиционалних заната" и "Летња школа конзервације" у сарадњи са Централним институтом за конзервацију у Београду.

1.2 Законски оквир

Завичајни музеј Књажевац, као централна установа у култури и носилац музејске делатности у књажевачкој општини, обавља своје послове и задатке утврђене законом и прописима који регулишу ову област, а то су:

- Закон о јавним службама („Службени гласник РС”, бр.42/91, 71/94 и 79/05)
- Закон о култури („Службени гласник РС”бр.72/2009);
- Закон о културним добрима (Службени гласник РС, бр.7/94)
- Закон о обавезному примерку („Службени гласник РС“ бр. 52/11)
- Закон о старој и реткој библиотечкој грађи ("Службени гласник РС“ бр.52/11)
- Закон о издавању публикација („Службени гласник РС”бр.37/91; 53/93; 67/93; 48/94; 135/04; 101/05)
- Закон о ауторским и сродним правима („Сл.гласник РС”, бр.104/2009)
- Закон о раду („Сл.гласник РС” бр. 24/05, 61/05, 54/09, 75/14)
- Закон о спречавању злостављања на раду („Службени гласник РС”, бр. 36/10)
- Закон о безбедности и здрављу на раду (”Сл.гласник РС” бр. 101/05)
- Закон о јавним набавкама (”Сл.гласник РС” бр.14/15)
- Закон о рачуноводству и ревизији („Сл.гласник РС”, бр.46/06 и 111/09)
- Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја (”Сл.гласник РС” бр. 120/2004, 54/2007 и 104/2009)
- Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, (”Сл.гласник РС” бр. 44/01; 30/02; 34/02; 69/02; 78/02; 05/05; 60/07; 54/08)
- Одлука о оснивању Завичајног музеја Књажевац – Књажевац (Службени лист општина, бр.53/76 чл.103, Службени гласник 53/77, Службени гласник бр.28/77, датум оснивања 30.12.1980.)
- Одлука о промени Оснивачког акта Завичајног музеја у Књажецу ради усклађивања са законским прописима, број 022-63/2016-01 од 07.10.2016. године;

- Одлука о измени Одлуке о промени Оснивачког акта Завичајног музеја у Књажецу ради усклађивања са законским прописима, број 022-79/2016-01, од 29.11.2016. године;
- Статут Завичајног музеја Књажевац, бр. 631-30/17, 01.02.2017. године;
- Решења Министарства културе о утврђивању надлежности музеја према врстама уметничко-историјских дела и према територији, члан 2. тачка 18. (“Службени гласник РС“ бр. 28/95),
- Уредба о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, Аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе („Сл. гласник РС“ бр. 105/2016).

1.3 Организациона структура

Музеј своју основну делатност обавља кроз рад стручне службе и службе за обављање општих послова.

Послови, који се по Закону о музејској делатности и Правилнику о врсти стручних послова у музеју, сматрају стручним пословима, у Завичајном музеју обављају кустоси. Музеј сада има два кустоса – историчара уметности и археолога, и једног стручног радника - магистра сликарства. Кустос етнолог је ангажован по уговору о раду на одређено време, тренутно напородиљском одсуству, као и кстос археолог који мења колегиницу одсутну због неге детета.

Техничку службу чине фотограф, конзерватор-техничар и документариста техничар. У водичној служби је запослен један музејски водич.

Опште послове обавља референт за административно – техничке и финансијске послове. Послове одржавања објеката обављају помоћни радници: манипулант у Архео – етно парку и спремачица-манипулант у депоу.

Књиговодствене послове за потребе Музеја води надлежна служба Општинске управе.

По систематизацији Завичајни музеј Књажевац има 12 радних места од тога попуњено 11 радних места, од чега је 10 лица запослено на неодређено и 2 на одређено време, 2 раднице су у овом тренутку на боловању, и то породиљском боловању и боловању због неге детета. Неопходно је напоменути да је овај број запослених недовољан за обављање основне делатности музеја с обзиром на то да се ради на три различите локације (Завичајни музеј у Карађорђеву 15, Кућа Аце Станојевића у Његошевој 6, Архео-етно парк у Равни). Из тих разлога требало би, када се за то створе законске и финансијске могућности), планирати ангажовање још стручних радника.

1.4 Извори финансирања

У складу са Законом о култури, општина обезбеђује услове за рад музеја, па се Музеј финансира из средстава буџета општине. За одређене пројекте и активности Музеј се финансира и из буџета Републике Србије кроз средства додељена на конкурсима надлежних министарстава (Министарство културе и др.) и других међународних фондова и донација. Такође, Музеј обезбеђује и сопствена средства организацијом посебних туристичких понуда и обилазака музејских поставки.

1.5 Општи послови

Завичајни музеј Књажевац је поред своје редовне и проширене делатности обављао и опште послове управљања и одржавања објеката музеја и то кроз: усклађивање интерних нормативних аката и правилника са важећи, новим и изменјеним законима, руковођењем одобрених пројеката и истраживања попут геомагнетних снимања локалитета у Равни и на Шкодрином пољу и учешћа у изради Плана детаљне регулације Равне, уписа имовине и сл. Веома је важно да се сви објекти

редовно одржавају те да су вршene поправке на крововима објеката у Архео-етно парку у Равни, али целог крова обе зграде у Карађорђевој 15 средствима из булета СО Књажевац. Обављено је чишћење и уређење локалитета *Timacum Minus* са пратећим објектима од растинја и шибља и очишћени су пилазни путеви и пешачке путање. Извршено је прскање локалитета са пратећим објектима хербицидима и средствима за уништавање растинја и корова. Постављене су решетке на прозоре Музеја Старе планине како би се повећао степен безбедности овог објекта и уређено је двориште са пратећим објектима. У Архео-етно парк уведен је бежични интернет. Радило се и на одржавању интернет мреже и компјутерске мреже музеја. Уведен је стабилни систем за детекцију и дојаву пожара у свим објектима музеја и у објекту у Балта Бериловцу. Постављена је нова и замењена стара паник расвета као и нова расвета у делу сталне етнолошке поставке и галерије. Купљена је додатна опрема за програме намењене особама са инвалидитетом и странце, поправљени су тоалети и санирана оштећења на зидовима у поставкама музеја и кућама у Архео-етно парку у Равни. Вршена је редовна дезинсекција и дератизација. У току 2016. године реализовано је пет пројекта подржаних од стране Министарства културе и један међународни подржан од стране иностраних донатора. Спроведена су три јавна рада у сарадњи са Националном службом за запошљавање и СО Књажевац. У току 2016. године Завичајни музеј Књажевац је имао два волонтера припраника. Набављен је специјални орман за одлагање хемикалија за одељење за конзервацију и набављен је мобилијар за чување и одлагање оружја из збирки музеја. Направљен је нови изложбени и радни пулт у галерији музеја као и ограда на приступној рампи.

II ИЗВЕШТАЈ АРХЕОЛОШКОГ ОДЕЉЕЊА ЗА 2016. ГОДИНУ

2.1 Музеолошке активности

2.1.1 Обрада музејске грађе

Археолошко одељење је радило на изради детаљне документације о археолошким предметима из збирки књажевачког музеја. У 2016. години радило се и на изради фотографија археолошких предмета. Обрађен је и конзервиран покретни археолошки материјал са локалитета *Timacum Minus* у Равни. Документација о овом материјалу формирана је у електронској и у писаној форми.

Извршена је и реконзервација поједињих металних предмета из старијих кампања истраживања у конзерваторској радионици музеја.

2.1.2 Одржавање локалитета *Timacum Minus* код села Равна

У 2016. години реализовано је редовно одржавање локалитета *Timacum Minus* и Архео-етно парка у Равни. Утврђење и терме очишћени су од вегетације и рашчишћене су пешачке стазе неопходне за обиласак локалитета. Извршено је и прскање локалитета и пратећих објеката хербицидима у циљу сузбијања растинја. Реализовано је и уређење Архео-етно парка ради што боље презентације и коришћења овог музејског депанданса.

2.1.3 Изложбене активности

Током 2016. године сталну археолошку поставку Завичајног музеја Књажевац посетио је велики број туриста из земље и иностранства. Велика посећеност Архео-етно парка у Равни подразумева и обиласак сталне археолошке изложбе у предворју старе сеоске школе која такође употребљаваје садржај Парка и саму понуду музеја.

2.2 Теренска и студијска истраживања

Рад на монографији „*Timacum Minus* – римско утврђење“ у сарадњи са Археолошким институтом из Београда настављен је и у 2016. години. У књигу је уврштен и материјал са ископавања из 2015. године.

2.3 Издавачка делатност

У 2016. години из штампе је изашла публикација „Погребни ритуал и Дионисов култ у Равни (*Timacum Minus*)“ који представља заједничку публикацију Завичајног музеја Књажевац и Археолошког института из Београда. Ове две институције од 1975. године успешно реализују истраживања римског утврђења *Timacum Minus* у Равни код Књажевца и на прави начин презентују резултате истраживања кроз овакве публикације које обогаћују издавачку делатност нашег музеја. Публикација је двојезична, на енглеском и српском језику, те је тако унапређена понуда промотивног материјала Завичајног музеја Књажевац. Издавачи књиге су др Миомир Кораћ и М.А. Милена Милошевић Мицић. Аутори су др Софија Петковић, др Надежда Гавриловић-Витас, антрополог др Наташа Миладиновић-Радмиловић и М.А. Бојана Илијић. Штампање књиге помогла је СО Књажевац као и Министарство науке Републике Србије.

2.4 Стручно усавршавање

У 2016. години музеј је набавио нову стручну литературу и часописе. Археолошка библиотека је употребљена и поклонима од стране Министарства културе и информисања републике Србије као и од стране Археолошког института у Београду.

У 2016. години кустос археолошке збирке је испунио је законске услове и стекао више звање одбраном рада са темом везаном за археолошко налазиште *Timacum Minus*.

2.5 Промотивне активности

Музејске активности у 2016. години пропратиле су локалне и регионалне радио и тв станице у циљу популаризације књажевачког археолошког наслеђа. Промовисање књажевачких културних добара остварено је и кроз разноврсне чланке и публикације.

2.6 Опрема

У 2016. години реализована је редовна набавка опреме у виду амбалаже за археолошки материјал као и набавка неопходног канцеларијског материјала.

III ИЗВЕШТАЈ ОДЕЉЕЊА ЗА ИСТОРИЈУ УМЕТНОСТИ, ЕДУКАЦИЈУ, ИЗЛОЖБЕНУ ДЕЛАТНОСТ И МАРКЕТИНГ

У току 2016. године Одељење за историју уметности, едукацију, изложбену делатност и маркетинг Завичајног музеја Књажевац бавило се организацијом и приређивањем изложби, едукативних и креативних програма за децу и суграђане, набавком и обрадом музејских предмета, обезбеђивањем адекватног смештаја и услова за чување уметничке збирке и других музејских предмета, израдом документације о музејским предметима, спровођењем пројектата развоја музеја, пословима пропаганде и презентације, информисања најшире јавности и публике о раду музеја, његовим програмима и садржајима.

Настављена су теренска истраживања у оквиру научно-истраживачког пројекта „Сакрална топографија Књажевца и околине“, односно сарадња на припреми Споменице поводом обележавања јубилеја Тимочке епархије. У том смислу објављена су у стручним часописима два рада о црквама у Балинцу и Габровници. У току 2016. године Завичајни музеј Књажевац наставио је активан рад у оквиру Балканске мреже музеја, Гурпе за приступаност Балканске мреже музеја и учествовао у програмима обуке и стручним склоповима који су организовани у оквиру ове музејске асоцијације. Активно учешће Завичајни музеј Књажевац је имао кроз рад овог одељења у оквиру струковних удружења Музејског друштва Србије и НК ИКОМ Србије.

Завичајни музеј Књажевац посетили су професор др Дејвид Трозби из Аустралије стручни саветник Светске банке за културно наслеђе, аташе за културу америчке амбасаде Ерика Кин и професор др Мајкл Вернер који је 90-их година предводио археолошка истраживања Timacum Minusa.

Успешно је реализован и већи део планираних активности у складу са финансијским и другим могућностима.

Објављивани су стручни текстови о културном наслеђу књажевачког краја, значајним ликовним ствараоцима и догађајима као и раду Завичајног музеја Књажевац. Одржан је још један циклус образовног програма Завичајни појмовник, а заједно са вишом библиотекарком Владаном Стојадиновић одржан је низ акредитованих семинара по Србији на тему установа културе у функцији образовања на примеру Завичајног појмовника. Резултате процеса реорганизације депоа Завичајног музеја Књажевац, као пример добре праксе примене овог међународног програма представила је, у оквиру међународне конференције ICCROM-а под патронатом UNESCO-а у Бриселу, ауторка и реализатор програма виши кустос историчар уметности. Активности музеја на 9. Сусрету организатора манифестација Србије представила виши кустос историчар уметности и том приликом одржала предавање на тему употребе културног наслеђа у сврху туристичке промоције и развоја културног туризма.

Завичајни музеј Књажевац добио је награду од Музејског друштва Србије и NK ICOM Србија награду „Музеј за 10“ за успешну реализацију и активно учешће у манифестацији „Музеји Србије, десет дана од 10 до 10“.

СО Књажевац усвојила План детаљне регулације археолошког локалитета Тимацум Минус а Завод за заштиту споменика културе у Нишу израдио је студију заштите и пројекат конзервације и презентације локалитета у сарадњи са Завичајним музејом Књажевац. У сарадњи са надлежјним Заводом за заштиту споменика културе из Ниша, у сарадњи са Предузећем за развој, изградњу и урбанизам у Књажевцу и СО Књажевац а уз подршку стручних консултаната Амбасаде САД у Србији, припремљен је вишегодишњи пројекат конзервације и презентације археолошког локалитета Timacum Minus.

3.1 Основна музеолошка делатност

Музеолошке делатности подразумевале су даљи систематизовани откуп музејских предмета као и пријем поклона, научну обраду, истраживање, валоризацију, интерпретацију и презентацију уметничке збирке и збирке примењене уметности. У току 2016. године набављено је 314 предмета, од чега је 193 добијено поклоном а 121 је откупљен. За откуп уметничких дела две младе савремене уметнице Музеј је добио средства Министарства културе и информисања Републике Србије у вредности од 400.000,00 динара. Откупом и поклоном допуњен је фонд стручне библиотеке музеја, континуирано је вршена обрада грађе и настављено допуњавање базе податка о

активностима у музеју и хемеротеке, настављено је са реинвентарисањем и дигитализацијом грађе, радом на припреми предлога пројекта за конкурс.

Завичајни музеј укључио се у реализацију међународног програма RE-org у организацији и под патронатом ICOM-а и ICCROM-а, уз подршку UNESCO-а који подразумева уређење депоа и оптималну употребу постојећег простора и ресурса у сврху превентивне заштите предмета и њиховог адекватног одлагања и чувања, а стручњак музеја виши кустос историчар уметности је једна од петнаесторо сертикованих и обучених музејских професионалаца и стручњака на Балкану за спровођење овог програма и једна од три стручњака који су у потпуности спровели овај програм у музејима у којима раде.

Просторија за одлагање и чување документације додатно је опремљена и осигурана по прописаним стандардима. Наставило се са радовима на уређењу простора и припреми нове поставке у доњој етажи Музеја града.

Стручно усавршавање:

У циљу што квалитетнијег и професионалнијег спровођења стручних музеолошких послова и њиховим извођењем на оптималан начин, виши кустос историчар уметности похађала је стручне семинаре, трибине и конференције у току 2016. године, и то не само у функцији похађача већ и предавача. Такође, партиципирала је као једна од осам чланова међународне групе Балканске мреже музеја за унапређење приступачности музеја особама са инвалидитетом, чији је она индивидуални члан, до је Завичајни музеј Књажевац институционални члан. Учествовала је и на неколико међународних конференција. Као чланица Међународне асоцијације музеја учествовала је на конференцији групе за едукацију при овом међународном струковном удружењу и одржала презентацију резултата рада Завичајног музеја Књажевац у Колерчевој задужбини.

Ради даљег стручног усавршавања виши кустос је учествовао у раду стручних секција Музејског друштва Србије и ICOM-а чији је индивидуални члан (секције историчара уметности и секције за ПРИМА), док је институционални члан Завичајни музеј Књажевац (Музејско друштво Србије) и посетио више стручних семинара из области музеологије и заштите културних добара;

Научно-истраживачки рад из области историје уметности

Научно-истраживачки рад као једна од основних активности наставља се из године у годину и подразумева рекогносцирање терена, прикупљање података и грађе о уметницима који су живели и радили у Књажевцу, и о уметничким делима и културним добрима која се налазе на територији општине Књажевац. Тако је настављено са откупом и набавком дела и грађе ради проучавања уметника и културног живаота у нашој општини. Прикупљен је велики број стручних чланака о овом и бројним књажевачким сликарима као и о онима који су боравили у Књажевцу.

3.2 Изложбене активности

Одељење за историју уметности, едукацију, изложбену делатност и маркетинг Завичајног музеја Књажевац у току 2016. године реализовало је следеће изложбе:

- Наставак изложбе Сима Жикић сведок ратних страдања из 2015. године, 25.12. до 25.01.2016.
- „25. Дечији ликовни салон Св. Сава“ у сарадњи са породицом Михајловић и васпитним и образовним установама из Књажевца. Изложба је отворена 27. јануара 2016. у 13 часова. Штампани су каталог, позивнице и плакат. Додељене су награде за ликовне радове и за славске колаче. Колачар је била породица Михајловић, а учесници у програму били су ученици Гимназије у Књажевцу. 25. Дечији ликовни салон отворио је владика тимочки г. Иларион.

- Изложба Завичајног музеја Књажевац под називом „Рупе“ Жељке Алексић приказана је у Зајечару у галерији Радулбеговог конака. Изложба је отворена 21.01.2016.
- „25. Вече отвореног срца“. Реализовано је „25. Вече отвореног срца“. Гост вечери био је Славиша Раденковић Тромбон, дугогодишњи организатор ФКМС. Уз дегустацију вина и разговор о вину и љубави са гостом вечери, посетиоци су могли да уживају у радовима тридесетак аутора из Књажевца и Сокобање, изведених у рачитичитим техникама од оних класичних сликарских техника попут цртежа, уља на платну, до видеа и нових дигиталних медија. Штамапани су позивница, плакат и каталог. Музика: Анплугери.
- 25.02.2016. године у галерији Народног музеја у Зајечару отворена је изложба Завичајног музеја Књажевац „Сима Жикић сведок ратних страдања“ ауторке Милене Милошевић Мицић, вишег кустоса књажевачког музеја.
- У току фебруара и почетком марта организована су стручна вођења за гостујућу изложбу АРТ Тура Народног музеја у Београду, по граду и кроз музеј.
- 10.03.2016. године у галерији Завичајног музеја Књажевац отворена је изложба графика јапанског уметника Наотсугу Хашимотоа. Изложба је трајала реализована у срадњи са међународним удружењем Палански арт. Изложбу је отворио Звонимир Костић Палански.
- Крајем марта месеца изложба Завичајног музеја Књажевац „Рупе“ ауторке Жељке Алексић отворена је у модерној београдској галерији „КЦ Град“.
- Крајем марта у галерији Завичајног музеја Књажевац отворена је изложба децијих радова насталих у току пројекта „Дете сам и волим да“ Центра за креативни развој из Књажевца. Радови ће након изложбе у музеју бити предати Дечијем одељењу Здравственог центра у Књажевцу и Центру за социјални рад „Михајло Ступар“ у Књажевцу.
- Гостујућа изложба Завода за заштиту споменика културе из Ниша под називом „Манастири и цркве Југоисточне Србије“ аутора Мише Ракоције отворена је у галерији Музеја 18.04.2016. године. Изложбу је отворила Елена Васић Петровић, директорка Завода у Нишу.
- 12.05. у оквиру манифестације „Музеји Србије, десет дана од 10 до 10“ отворена је изложба „Речи“ УГ Ин Акт. У току реализације изложбе одржане су радионице и играонице за децу и одрасле.
- У Архео-етно парку у Равни отворена је у августу након реализације Летње школе изложба предмета насталих у оку рада Летње школе старих заната. Том приликом додељени су сертификати учесницима и полазницима школе.
- У сарадњи са Омладинским клубом InterCoolt из Књажевца уз подршку Ресурс центра Одреда извиђача „Ђорђе Симеоновић“ из Зајечара отворена је изложба о Египту и реализован је програм „Делимо планету са Египтом“
- 8.09. отворена је изложба „Тимочка епархија кроз време“ Историјског архива „Тимочка крајина“ из Зајечара. Изложбу је отворио владика тимочки г. Иларион, а о изложби је говорио један од аутора Зоран Јанковић.
- Септембра је отворена и хуманитарна продајна изложба „Наш мали допринос велика помоћ деци“ намењена прикупљању средства за одлазак ученика Специјалног одељења ОШ „Д.Т.Каплар“ на фестивал луткарства. Средства су прикупљена продајом децијих ручних радова и уз донацију Тимочке епархије.
- Октобра је отворена изложба слике београдског академског слиакра пореклом из Књажевац Милинка Коковића под називом „Повратак завичају“ О делима су говорили Раде Ристић и Милена Милошевић Мицић.

- Крајем новембра отворена је изложба „Битка на легету“ Музеја Срема и Музеја Крајине из Неготина која се бави страдањем припадника Тимочке дивизије, 14. пешадијског пука у бици на Легету.
- Завичајни музеј Књажевац и Удружење МС Књажевац организовали децембра су хуманитарну продајну изложбу ХУМАНОСТ3 ради прикупљања новчане помоћи за лечење Давора Милутиновића из Књажевца.
- 14.12. отворена је изложба слика из колекција Момчила Моше Тодоровића под називом „Увид у токове српског сликарства“ у знак захвалности за 15 година успешне сарадње музеја и галерија Радионица душе из Београда и овог колекционара пореклом из Књажевца.
- 27.12. отворена је изложба „Црно-бело, прича о чоколади“ Природњачког музеја у Београду уз подршку компанија десинг и Грин Интернционал из Књажевца, тј. Породица Томић и Вулић.

Неопходно је напоменути да део планираних изложби за 2016. годину није реализован због изменењених услова за реализацију, одустајања аутора из приватних или здравствених разлога, техничких проблема, недостатка средстава и безбедности посетилаца у току санације и замене кровног покривача на обе зграде Завичајног музеја Књажевац. Неке од планираних изложби попут изложбе фосила и радова студената Академије уметности из Ниша померени су и предвиђени Програмом за 2017. годину.

3.3 Едукативни програми и активности

- Реализован је седми серијал едукативног програма „Завичајни појмовник“ у сарадњи са Народном библиотеком „Његош“ из Књажевца и ученицима књажевачких основних школа. У току школске 2015/2016. године у програму је учествовало десетак ученика шестих разреда из све три књажевачке школе. Учесници програма добили су дипломе-сертификате о учешћу у Појмовнику приликом промоције програма, који су приказали и у Завичајном музеју у оквиру манифестације „Музеји Србије, десет дана од 10 до 10“. Сви учесници програма обишли су библиотеку, објекте музеја и Архео-етно парк у Равни.
- Завичајни музеј Књажевац у сарадњи са удружењем „Пријатељи деце Србије“ општине Врачар и портала www.turistickiklubsrbiye.rs организовали су нааградни конкурс за ученике од петог до осмог разреда основних школа Србије, на тему „Скривених тајни музеја“. У партнерству са локалним НВО Центар за креативни развој Књажевац, средњим и основним школама у граду и другим удружењима из града, музеј је реализовано неколико пројекта који подразумевају активно укључивање омладинаца у животу локалне заједнице и употребу културног наслеђа у сврху учења.
- У музеју су одржане креативне радионице везане за реализацију пројекта „Музеј за све – музеј за понети“ у циљу повећања степена приступачности простора и програма музеја особама са инвалидитетом.
- У оквиру истог пројекта организована је и регионална конференција посвећена теми приступачности музеја особама са инвалидитетом.
- У сарадњи са научним сарадницима САНУ радило се на дигитализацији Тимочког говора као једног од шест угрожених језика на територији Србије и предлогом за упис на националну листу нематеријалног наслеђа.
- У сарадњи са професорима Техничке школе реализовано је предавање о пореклу и специфичностима нашег дијалекта као и важности његовог чувања и заштите.
- У сарадњи са Техничком школом реализована је и ученичка пракса стручног оспособљавања за смерове комерцијалиста и туристички техничар.

- Пројекат “Музеј као ресурс у настави на примеру Завичајног појмовника – све о завичају од А до Џ” акредитован је код Завода за унапређење образовања РС у сарадњи са Регионалним центром за унапређење образовања. Њега воде Владана Стојадиновић и Милена Милошевић Мицић.
- Настављена је сарадња са васпитним и образовним установама кроз стручно вођење у току изложби, организацију допунских садржаја намењених различитим узрастима, креативне и едукативне радионице за најмлађе, расписивање конкурса и посебне забавно-информативне садржаје.
- Реализована је Летња школа традиционалних која је поред демонстрације старих грнчарских техника подразумевала и двопређно плетење и ткање.
- Реализоване су радионице за грађанство и радионице за особе са инвалидитетом;
- Завичајни музеј Књажевац представио је своје образовне програме и активности на „Тржници идеја“ сајму едукативних музејских програма намењених школама и другим васпитно-образовним установама у Музеју науке и технике у Београду.
- У току манифестације „Музеји Србије, десет дана од 10 до 10“ реализован је низ предавања на тему завичјаног, националног и светског културног наслеђа (О Аци Станојевићу, праисторији књажевачког краја и Трибалима, Ватрену Џун Фредерика Лејтона, Ђоки Цветковићу, записима о завичају, Драгосалву Живковићу и др.темама) Одржана је и радионица за мале археологе и конзерваторе у Архео-етно парку у Равни.
- Одржане су радионице за децу и младе на тему грађанског костима у Србији.
- Одржана је радионица „Музеј у слици – музеј отворени атеље“ и „Музеји и културни пејзаж“ поводом Међународног дана музеја.

3.4 Маркетинг и односи са јавношћу

- Најава свих активности и пројектата Завичајног музеја у току 2016. (од јануара до децембра 2016.);
- Договор и сарадња са школама, организација посета и едукативних програма (у току целе 2016.);
- Сарадња са ТВ и новинарским екипама, снимање бројних ТВ емисија и рилога о Завичајном музеју Књажевац и о Књажевцу, ширење информација о програмима Завичајног музеја Књажевац путем локалних и националних електронских и штампаних медија;
- Гостовања и прилози на националним телевизијама (РТС, ПИНК, ПРВА...) као и регионалним и локалним (ТВ БЕСТ, Коперникус, БЕЛ АМИ, Књажевац инфо и др.).
- Учешће на конференцијама и стручним скуповима у циљу представљања књажевачког музеја и општине као примера добре праксе.
- „Завичајни појмовник“, (медијска најава и праћење реализације програма на сајту пројекта).
- Одржавање Facebook профила за Завичајни појмовник и Завичајни музеј Књажевац и рад на изради интернет презентацији Завичајног музеја;
- Рад на припреми и презентацији програма Образовна авантура Завичајног музеја и комплетног промотивног материјала: едукативних игара, информативног материјала, сувенира и др;
  - Израђен је нова веб презентација музеја намењена особама са инвалидитетом;
  - Промоција Винске руте и Музеја вина у Равни.
  - Завичајни музеј Књажевац учланио се у Дунавски центар за компетенције у циљу презентације кроз културну руту Пут римских царева.

3.5 Промоције књига и други културни програми:

- Завичајни музеј Књажевац представљен је у националном издању „Водич кроз музеје Србије“ које је објавило Музејско друштво Србије.
- Представљене су активности Завичајног музеја Књажевац у циљу промоције културног туризма књажевачког краја на Коларчевом народном универзитету.
- Нематеријално културно наслеђе књажевачког краја и манифестација „Молитва под Мицором“ представљени су на сајмовима и скуповима посвећеним овој теми.
- У галерији завичајног музеја Књажевац представљена је књига Бранислава Станојевића, „Кренчани у три века“.
- Завичајни музеј Књажевац у сарадњи са Археолошким институтом из Београда, а уз финансијку подршку СО Књажевац и Министарства науке Републике Србије објавио је публикацију „Погребни ритуал и Дионисов култ у Равни (*Timacum Minus*)“.
- Завичајни музеј Књажевац уступио је простор дворишта Архео-етно парка у Равни удружењу „Извор“ из Књажевца за реализацију прве манифестације „Тозин лонац“ у току јуна месеца 2016. године.
- У октобру месецу у галерији музеја представљена је публикација Музеја Крајине из Неготина под називом „Музејска заоставштина Стевана Мокрањца“ аутора Ивице Трајковића, вишег кустоса Музеја Крајине.

3.6 Пројектне активности

Одељење за историју уметности, едукацију, ПР и маркетинг у току 2015. и 2016. аплицирало је са више квалитетних пројеката у различитим областима музеолошке праксе и код различитих донатора. У току 2015. односно 2016. године одобрена су средства за реализацију 5 пројеката и то:

- Пројекат припреме изложе „Сима Жикић сведок ратних страдања“ одобрен од стране Министарства културе и информисања у износу од 420.000,00 динара. Пројекат је започет у 2015. и звршен у 2016. години. Изложба се још увек приказује у музејима у региону и Србији.
- Пројекат „Музеј за понети – музеј за све“ одобрен је од стране Министарства културе и информисања у износу од 394.000,00 динара и од стране Културног наслеђа без граница у износу од 4.000 евра и реализован је у партнериству са Националним институтом и музејом у Битољу, Македонија и Удружењем МС Књажевац. У оквиру овог пројекта организвоана је и Међународна конференција посвећена приступачности музеја особама са инвалидитетом.
- Пројекат „Увођење стабилног система за детекцију и дојаву пожара у објектима Завичајног музеја Књажевац“, одобрен од стране Министарства културе и информисања у износу од 1.000.000,00 динара
- Пројекат откупа дела младих савремених сликара пореклом из Књажевца (Жарко Алексић, Јелена Мицић, Сања Младеновић, Желька Алексић) одобрен од стране Министарства културе и информисања у износу од 400.000,00 динара 31.12.2015. године и реализвоан је одмах у јануару 2016.
- Пројекат откупа дела младих уметника за 2016. годину одобрен је у износу од 150.000,00 и 250.000,00 динара за откуп дела Нађе Стаменовић и Симониде Рајчевић.
- Пројекат Летња школа традиционалних заната одобрен је од стране Министарства културе и информисања у износу од 600.000,00 динара
- Одобрена су три пројекта јавних радова од којих се два односе на одржавање и уређење објекта музеја, а један је био намењен особама са инвалидитетом.

3.7 Издаваштво, публикације и интернет стране

- Приређен је и објављен Водич кроз музеј за слепе на Брајици, као и брошура „Музеј за понети – музеј за све“.
- Допуњена је апликација за мобилне уређаје као водич кроз музеј за особе са инвалидитетом и странце, аудио-визуелним водичем за пројекат „Музеј за понети - музеј за све“.
- Ажурирана је интернет презентација Завичајног музеја Књажевац намењена особама са инвалидитетом acc.muzejknajzevac.org.rs

3.8 Набавка музејске опреме:

У току 2016. године набављена је и опрема неопходна за развој и рад музеја и то највећим делом кроз пројекте и донације. Купљен је део нове опреме – специјалних ормана за одлагање хемикалија и делова збирки, замењена је стара паник расвета и допуњена је новом, уведена је нова расвета у галерији и делу сталне етнолошке музејске поставке, осавремењен је и систем видео надзора.

3.9 Посета

Укупан број посетилаца у 2016. години према евидентији одељења за едукацију и односе са јавношћу износи 2624 посетилаца, од чега око 1885 чини групне посете, док је у сопственој режији у виду мањих индивидуалних посета музеј видело 592 посетилаца. Према подацима водичке службе Музеј је посетило још 147 страних посетилаца и то у најчешће у организованим групама, индивидуално и у време празника или годишњих одмора. Број посетилаца ове године је мањи у односу на претходне године због тога што поједини објекти нису били отворени за посетиоце због радова на санација објекта и крова.

IV ИЗВЕШТАЈ ЕТНОЛОШКОГ ОДЕЉЕЊА

4.1 Музеолошке активности

4.1.1 Обрада музејске грађе

Током 2016. године, етнолог је користио право на породиљско одсуство. Од новембра 2015. године, етнолог је на боловању ради одржавања трудноће. И поред тога, музеј је у овом сегменту наставио са радом и реализацијом уобичајених активности, колико је то било могуће.

Током 2016. године, Музеј је активно допуњавао етнолошку збирку неопходним музејским предметима, уз консултације са етнологом. Део етнографских предмета набављен је путем откупа, док је други део предмета добијен на поклон од становника Књажевца и околних села. Предмети су, уз помоћ колега кустоса, фотографа и конзерватора, прошли редовни поступак обраде евидентирања и фотографисања, након чега су смештени у депо Музеја. Предмети којима је била потребна конзерваторска обрада и заштита задржани су на конзерваторском одељењу ради даљег третмана.

Сви етнографски предмети су адекватно збринути делом у депоу Музеја, док су неки постали део сталне музејске поставке у објектима Завичајног музеја.

4.2 Изложбене активности

На изложби која је била посвећена раду „Летње школе традиционалних заната – грнчарство“ презентовани су досадашњи резултати методолошки пројектованог рада радионице који својим

квалитетом потврђују потребу едукације у области старих заната, као средства очувања нематеријалног наслеђа. Изложбом су били обухваћени радови полазника настали у току обуке и реализације програмских задатака – демонстрација основних техника грнчарства карактеристичних за Источну Србију и Књажевачки крај. Такође, изложба је требало да илуструје интересовање и залагање учесника радионица и покаже да у Књажевачком крају постоји добра основа за даљи развој едукације и укључивање радионица традиционалних заната у редовне активности институција заштите наслеђа.

4.3 Теренска и студијска истраживања

У јулу месецу одржана је теренска студентска пракса Одељења за етнологију и антропологију Филозофског факултета из Београда. У Архео-етно парку било је смештено 20 студената и професора.

4.4 Промотивне активности

У августу 2016. године је реализован Програм „Летња школа традиционалих заната - грнчарство“ на коме су се полазници упознали са културним добрима и нематеријалним наслеђем књажевачког краја. Пројекат је реализован уз финансијску помоћ Министарства културе и информисања, Завичајног музеја и СО Књажевац.

Током 2016. године снимљено је неколико информативних емисија и прилога о раду Завичајног музеја, тако да је настављена сарадња Музеја са ТВ и новинарским екипама.

4.5 Пројекти

„Летња школа традиционалних заната у Равни - грнчарство и дворпећно плетиво“, пројекат који Завичајни музеј у Књажевцу реализује у сарадњи са Централним институтом за конзервацију из Београда (ЦИК), концептиран је као едукативна радионица намењена средњошколцима и младима првенствено Књажевцу, али и других места Источне Србије, започет је 2011. године. Место реализације пројекта је Архео-етно парк у Равни, депаданс Завичајног музеја у Књажевцу, и Завичајни музеј Књажевац.

Пројекат се односи на обуку и примену старих, традиционалних техника у циљу израде грнчарских производа карактеристичних за књажевачки крај, који ће се уврстити у понуду Музеја у виду сувенира. Од ове године ради се обнова двошређног плетива и ткања и израђују се специфични сувенири са мотивима дворећих чарапа.

Полазници се кроз практичне примере упознају са традиционалним техникама израде грнчарских производа и производа домаће текстилне радиности. Уједно се и освособљавају за самосталну израду специфичних производа који ће представљати јединствене музејске сувенире. На тај начин промовишу се културне и обичајне особености тимочког краја. Активности Пројекта су усмерене и ка едукацији полазника о значају нематеријалног културног наслеђа.

Пројекат је реализован уз финансијску помоћ Министарства културе и информисања, Завичајног музеја и СО Књажевац.

В КОНЗЕРВАЦИЈА И ЗАШТИТА ПРЕДМЕТА

5.1 Обрада предмета

У пријемном одељењу конзерваторске лабораторије вођена је евиденција, конзерваторско испитивање и документациона обрада приспелих предмета за конзервацију из археолошке збирке са утврђења Timacum Minus, истраживања 1974–85, из етнолошке, историјске и техничке збирке Завичајног музеја Књажевац.

- У Књигу пријема уведен је 41 предмет над којима ће се, због уочене потребе за конзерваторском интервенцијом, извршити третман у току 2016. и 2017. године.

5.2 Конзерваторски третман предмета

У току 2016. године конзервирали су предмети из археолошке, етнолошке, историјске и техничке збирке Завичајног музеја Књажевац.

- Извршена је конзервација 31 предмета, од тога 17 предмета археолошке збирке примљених у рад 2015. године.
- Из пријема 2016. године конзервирана су 8 предмета археолошке збирке, 3 предмета етнолошке збирке, 2 предмета историјске и 1 предмет техничке збирке.
- За све конзервиране предмете отворени су конзерваторски картони на којима је документовано стање предмета и цео ток конзерваторског третмана.

5.3 Опремање конзерваторског одељења

Набављена је следећа опрема:

- Сигурносни орман за смештај агресивних хемијских средстава.
- Висећи ормани за смештај лабораторијског прибора и посуђа.
- Покретни елемент за смештај алата са фиокама и радном површином.
- Сет електричних алата (брисилица, убодна тестера, ротациона шлајферица).
- Допуна потрошног прибора и материјала и допуна хемијског лабораторијског комплета.
- Обнова стандардних средстава за личну заштиту (кофил заштитне маске и једнократне латекс рукавице).
- За рад са алкалним и киселим растворима набављене су заштитне наочаре, кецеље и рукавице.

5.4 Пројекат „Летња школа у Равни 2016“

- Реализована је шеста „Летња школа традиционалних заната – грнчарство и дворпеђно плетиво“ и пета „Летња школа конзервације“ која је пратила рад радионице старих заната и била у вези са третманом предмета од глине, тј. керамике. Пројекат је реализован у сарадњи са Централним институтом за конзервацију. Финансијску подршку пројекту пружили су Министарство културе и информисања републике Србије и СО Књажевац.

- Пет полазника школе из редова средњошколаца и студената, кроз теоретски и практичан рад, упознати су са значајем очувања нематеријалне културне баштине и са основним техникама грнчарског заната и још 12 учесника обучено је за рад у техници двопређног плетења и ткања, а пет полазника упознато је са значајем очувања културних добара и са основним принципима и техникама конзервације предмета од керамике и метала.

- Летња школа је одржана у Архео-етно парку Равна од 28. јула до 5. августа и трајала је 9 радних дана. Организационе припреме за реализацију пројекта почеле су у јуну.

- Овим пројектом настављена је сарадња Завичајног музеја са школским установама и институцијама заштите културних добара.
- Рад Летње школе конзервације пратили су локални и регионални медији.

5.5 Израда програмске апликације за конзерваторску документацију

- У току 2016. године наставило се са потпуњавањем програмске апликације за вођење конзерваторске документације у електронском и штампаном облику, у делу конзерваторског практикума и спецификације хемијских средстава и материјала.

5.6 Стручно усавршавање

- Обилазак конзерваторског одељења Народног музеја у Нишу и Централног института за конзервацију у Београду.

5.7 Изложбена делатност

Конзерватор-техничар Завичајног музеја Књажевац задужен је и за графичку припрему и уређивање публикација Музеја, уз стручне савете мр Драгосалава Живковића. У сврху промоције и презентације рада Музеја у току 2016. године припремане су и штампане позивнице, плакате и пратећи графички материјал следећих изложби и манифестација:

- 25. Ликовни салон Свети Сава
- 25. Вече отвореног срца
- Битка на Легету
- Прича о чоколади
- Музеји Србије, десет дана од 10 до 10 2016.
- Изложба графика Наотсугу Хашимото
- Продајна изложба „Хуманост 3“
- Изложба слика Милинка Коковића „Повратак завичају“
- Изложба слика „Увод у токове спрског сликарства“
- Манифестација „Тозин лонац“
- Манастири и цркве јужне и источне Србије
- Изложба фотографија Жељке Алексић

Припремљена је и графички опремљена за штампу књигу публикација „Погребни ритуали и Дионисов култ у Равни“ у издању Завичајног музеја Књажевац и Археолошког института Београд, штампана уз финансијску подршку СО Књажевац и Министарства науке Републике Србије.

VI ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА 2015. ГОДИНУ

Завичајни музеј Књажевац финансира се из средстава општинског буџета и сопствених средстава.

Сопствени приходи остварени у 2016. години на основу продатих улазница, организације семинара и едукативних радионица износе 258.640,00 динара.

6.1 Реализација буџета за 2016. годину

Увидом у евиденцију службе рачуноводства СО Књажевац и евиденцију Музеја, констатовано је да је у 2016. години извршење буџета било 79,34%. Од средстава општинског буџета планираних за 2016. годину, у висини од 15.720.400,00 динара, утрошено је 12.473.377,58 динара, тј. 3.247.022,42 динара мање од планираних средстава.

Табеларни преглед реализованог буџета Завичајног музеја Књажевац за 2016. годину

Конто	Назив	Планирано	Извршење	Расположиво
411	Плате и додаци запослених	5.336.550,00	4.952.388,84	384.161,16
412	Социјални доприноси на терет послодавца	955.250,00	886.477,59	68.772,41
414	Социјалн давања запосленима	0,00	0,00	0,00
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	600.000,00	542.253,79	57.746,21
421	Стални трошкови	1.600.000,00	1.236.889	363.110,59
422	Трошкови путовања	400.000,00	347.460,57	52.539,43
423	Услуге по уговору	1.320.000,00	838.028,22	481.971,78
424	Специјализоване услуге	1.100.000,00	371.049,72	728.950,28
425	Текуће поправке и одржавање	1.200.000,00	952.175,40	247.824,60
426	Материјал	900.000,00	642.983,80	257.016,20
465	Остале текуће донације и трансфери	759.270,00	567.261,44	192.008,56
482	Остали порези и таксе	20.000,00	1.426,00	18.574,00
512	Машине и опрема	600.000,00	546.670,65	53.329,35
515	Откуп музејских експоната	500.000,00	481.277,00	18.723,00
УКУПНО		15.720.400,00	12.473.377,58	3.247.022,42

Образложение:

Конто 411 и 412 – Плате и додаци запослених и социјални доприноси на терет послодавца

У току 2016. године у Завичајном музеју у периоду од јануара до априла месеца је на неодређено време било ангажовано 10 радника, од маја до октобра је било ангажовано 9 радника на неодређено време, у новембру и децембру је било 9 радника на неодређено време. На одређено

време током целе године била је ангажована једна радница која је након истека породиљског одсуства почела да користи боловање за одржавање трудноће, а затим и породиљско одсуство за треће дете.

Током целе године једна радница је била на боловању због посебне неге дета, док је један радник користио неплаћено одсуство.

У току 2015-2016. у Завичајном музеју Књажевац по Уговору о волонтирању биле су ангажоване две особе у циљу обављања приправничког стажа.

Конто 421- Стални трошкови

Са овог конта током 2016. године плаћани су трошкови платног промета, услуге за електричну енергију, услуге водовода и канализације, телефони, интернет, услуге поште, осигурања, дератизације и дезинсекције и сл.

Конто 422- Трошкови путовања

У току 2016. године са овог конта исплаћени су трошкови дневница, смештаја и исхране на службеним путовањима за запослене у Музеју, као и за сараднике ван Музеја који су били ангажовани за потребе реализација различитих пројетних и програмских активности.

Конто 423- Услуге по уговору

У претходниј години са овог конта плаћани су тошкови репрезентације, услуге превођења, котизација, остале опште услуге (копирање, противпожарна заштита, услуге превоза, одржавање сајта), услуге одржавања рачунара, услуге штампе, остале компјутерске услуге, услуге информисања јавности, угоститељске услуге, остале правне услуге.

Конто 424- Специјализоване услуге

Са конта специјализованих услуга у претходној години плаћани су углавном трошкови везани за реализацију музејских активности и изложбе. Са овог конта плаћено је уклањање растиња и кошење са локалитета Timacum Minus, као и фирма задужена за противпожарну заштиту и безбедност и здравље на раду.

Конто 425- Текуће поправке и одржавање

Са овог конта претходне године плаћено је одржавање објекта, замена крова на обе зграде у Карађорђевој 15, замена расвете, одржавање аутомобила, радови на водоводу и канализацији и сл.

Конто 426- Материјал

Са конта 426 у претходној години плаћен је потрошни материјал за реализацију активности, хемијска средства за чишћење, канцеларијски материјал, стручна литература, бензин, материјал за културу.

Конто 465- Остале текуће донације и трансфери

Овај конто је додат у плану буџета у складу са Уредбом и привременом смањењу плате у јавном сектору у износу од 10.

Конто 512-Машине и опрема

Са конта машина и опрема је купљена фискална каса, инсталација рампа за инвалиде у галерији, замењени су фиксни телефони и факс, купљени су панелни радијатори за галеријски простор у Кући Аце Стanoјевића, купљени су противпожарни апарати, уведен је бежични интернет у Архео-етно парку у Равни, осавремењен је систем за снимање видео надзора и купљени су метални ормани за чување музејских експоната и хемикалија.

Конто 515- Нематеријална имовина- музејски експонати

Са овог конта је плаћена набавка стручне литературе и књига за музејску библиотеку, као откуп музејских експоната за музејске збирке.

6.2 Реализација пројекта финансирањих од стране Министарства културе и информисања за 2016. годину

Укупна вредност пројекта Завичајног музеја Књажевац одобрених од стране надлежног Министарства културе и информисања за 2016. годину износи укупно 2.794.000,00 динара.

Табеларни преглед реализованих пројекта финансирањих од стране
Министарства културе и информисања у 2016. години:

Назив	Планирано	Извршење
Летња школа традиционалних заната Равна –Балта Бериловац 2016. г	600.000,00	599.986,42
Музеј за понети- Музеј за све	394000,00	393.292,01
Увођење стабилних система за детекцију и дојаву пожара	1.000.000,00	1.000.000,00
Откуп уметничких дела младих савремених уметника Нађа Стаменовић	150.000,00	150.000,00
Откуп уметничких дела младих савремених уметника Симонида Рајчевић	250.000,00	250.000,00
* Откуп уметничких дела младих савремених уметника пореклом из Књажевца у циљу богаћења уметничке збирке Завичајног музеја Књажевац (Ж. Алексић, Ј. Мицић, С. Младеновић, Ж. Алексић)	400.000,00	400.000,00
УКУПНО	2.794.000,00	2.793.278,43

*Пројекат „Откуп уметничких дела младих савремених уметника пореклом из Књажевца у циљу богаћења уметничке збирке Завичајног музеја Књажевац“ одобрен је од стране Министарства културе 31.12.2015. године и реализован у потпуности прве радне недеље 2016. године.

6.3 Реализација пројекта „Музеј за понети – музеј за све“

У току 2016. године реализован је пројекат „Музеј за све – музеј за понети“ финансиран од стране Културног наслеђа без граница Босна и Херцеговина. Износ пројекта је 4000 евра од чега је 400 евра намењено партнери Националном институту и музеју у Битољу, Македонија, а 3.600 евра, тј. 442.800,00 динара намењено за реализацију активности и пројекта од стране Завичајног музеја Књажевац.

6.4 Реализација јавних радова

- „Уређење објекта Музеја и чишћење археолошког локалитета Timacum Minus“

У току 2016. године завршена је реализација Јавних радова „Уређење објекта Музеја и чишћење археолошког локалитета Timacum minus“. Износ утрошених средстава по овом програму за 2016. године износи 215.754,52 динара.

- „Повећање степена приступачности објекта музеја особама са инвалидитетом“

У току 2016. године завршена је реализација Јавних радова „Повећање степена приступачности објекта музеја особама са инвалидитетом“. Износ утрошених средстава по овом програму за 2016. године износи 162.299,60 динара.

- „Уређење и чишћење археолошког локалитета Timacum minus“

У току 2016. године завршена је реализација Јавних радова „Уређење објекта Музеја и чишћење археолошког локалитета Timacum minus“. Износ утрошених средстава по овом програму за 2016. године износи 223.806,36 динара.

У Књажевцу,
03.02.2017. Књажевац

в.д. директора Завичајни музеј Књажевац

Милена Милошевић Мицић

Милена Милошевић Мицић